

Openbaar

Opsteller	P.A.M. Leunissen
Leidinggevende	Samenleving
Portefeuillehouder	De heer mr. R.M.J. Martens (wethouder)
Join-nummer	BenW\4015
Onderwerp	Verzoek om bekostiging leerlingenvervoer van Buggenum naar de openbare basisschool in Kelpen-Oler
Te nemen besluit	Niet instemmen met de bekostiging van leerlingenvervoer naar Kelpen-Oler
Datum in B&W	14-2-2023

1. Onderwerp

Verzoek om bekostiging leerlingenvervoer van Buggenum naar de openbare basisschool in Kelpen-Oler

2. Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

Enkele ouders en Stichting Akkoord! PO hebben gevraagd of de gemeente bereid is om het leerlingenvervoer van Buggenum naar de openbare basisschool in Kelpen-Oler te bekostigen. Dit voorstel bevat enkele scenario's en advies hierover.

3. Voorstel aan College

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende collegedoelstelling(en):

- 4. Samenleving

Het advies is: Niet instemmen met de bekostiging van leerlingenvervoer naar Kelpen-Oler.

4. Argumenten

In december 2020 heeft Spolt bekend gemaakt om de basisschool in Buggenum per schooljaar 2022-2023 te sluiten. Volgens Spolt was de belangrijkste reden de afname van het aantal leerlingen en dat de gewenste onderwijskwaliteit daardoor niet geboden kon worden. Dit heeft veel weerstand van de inwoners uit Buggenum opgeroepen. Vervolgens heeft Spolt de garantie gegeven om minimaal 4 jaar onderwijs in Buggenum te bieden. Diverse ouders hebben te kennen gegeven geen vertrouwen meer te hebben in het schoolbestuur Spolt en hebben per 1 februari 2023 37 leerlingen aangemeld bij de openbare basisschool (OBS) Liduina in Kelpen-Oler van Akkoord!PO. Spolt heeft de ouders van de 30 kinderen die blijven toegezegd dat het onderwijs voor hen wordt gecontinueerd. Spolt onderzoekt nu de scenario's hoe ze het onderwijs in Buggenum vanaf augustus 2023 kunnen continueren.

Schoolbestuur Akkoord!PO heeft met de ouders die hebben gekozen voor Kelpen-Oler afgesproken om de eerste maand het vervoer te regelen met een touringcar. Dit is een eigen initiatief en kan door de gemeente niet overgenomen worden omdat hier geen enkele grondslag voor is.

Openbaar onderwijs.

Openbare scholen staan open voor iedere leerling en elke leraar. Het onderwijs gaat niet uit van een godsdienst of levensovertuiging. De gemeente moet zorgen dat er genoeg openbaar onderwijs is. Dit staat ook in artikel 23 van de Grondwet over vrijheid van onderwijs. Vervoer naar een openbare school kan in aanmerking komen voor bekostiging door de gemeente. In Leudal hebben de basisscholen met uitzondering van de basisschool in Kelpen-Oler een rooms-katholieke grondslag, maar personeel en kinderen met een andere levensovertuiging zijn er ook welkom.

Verordening bekostiging leerlingenvervoer

De verordening bekostiging leerlingenvervoer (in 2021 vastgesteld door de gemeenteraad) bevat de beoordelingscriteria waaraan de aanvragen van ouders om bekostiging worden getoetst. Op dit moment zijn er geen aanvragen van ouders. De (voor de betreffende leerlingen relevante) criteria om voor vervoer in aanmerking te komen zijn:

- km grens van minimaal 6 km van woning tot de school
- dichtstbijzijnde toegankelijke school. Dit betekent dat bekostiging van leerlingenvervoer alleen plaats hoeft te vinden naar de dichtstbijzijnde school van dezelfde gewenste richting (bijvoorbeeld katholiek, protestant, openbaar onderwijs). Vanuit Buggenum is de dichtstbijzijnde toegankelijke openbare basisschool gelegen in Roermond. Om deze reden is het college niet verplicht om vervoer te bekostigen naar de verdergelegen basisschool in Kelpen-Oler.

De criteria in de verordening worden strikt toegepast. Het college heeft beleidsregels over de uitvoering van de verordening vastgesteld. Het betreft met name vervoer van leerlingen naar het speciaal (basis) onderwijs. Leerlingenvervoer is een kostbare voorziening. In Leudal gaat het om ongeveer 200 leerlingen en de vervoerskosten bedragen ruim €800.000 per jaar.

De conclusie is dat er geen recht is op leerlingenvervoer vanuit Buggenum naar OBS Liduina. De vraag die voorligt is of het college toch dit vervoer wil bekostigen als ouders een beroep doen op de hardheidsclausule in de verordening.

Scenario's

De mogelijkheden zijn onderstaand in twee scenario's nader uitgewerkt.

1. Geen bekostiging/vervoer toekennen

De (eventuele) aanvragen voldoen niet aan de verordening en bekostiging vindt daarom niet plaats omdat er geen sprake is van vervoer naar de dichtstbijzijnde openbare school. Ouders hebben zelf de keuze gemaakt voor de basisschool in Kelpen-Oler en zijn zelf verantwoordelijk voor het vervoer van hun kinderen naar school. Over de organisatie van het vervoer kunnen ze onderling afspraken maken, zelfredzaamheid is een uitgangspunt van het beleid in het sociaal domein. Daarnaast is het in het belang van het kind dat kinderen zoveel mogelijk thuisnabij naar school gaan.

2. Km vergoeding toekennen aan ouders op basis van de hardheidsclausule

Op basis van de hardheidsclausule kan uw college besluiten om bekostiging toe te kennen ter hoogte van het bedrag dat toegekend zou worden als er wel sprake was van vervoer naar de dichtstbijzijnde toegankelijke openbare school (in dit geval in Roermond op ca. 10 km afstand). De ouders moeten daarvoor motiveren waarom de school in Roermond niet toegankelijk of passend is. Indien besloten wordt om dit vervoer te bekostigen wordt gestimuleerd dat kinderen buiten hun eigen sociale leefomgeving, onderwijs gaan volgen.

Indien uit de beoordeling van een aanvraag blijkt dat er recht is op leerlingenvervoer wordt normaliter eerst gekeken naar de mogelijkheden van OV, fiets en vervolgens aangepast taxivervoer (8-persoonsbusje). OV en fiets zijn in deze situatie moeilijk haalbaar. Taxivervoer is in deze situatie niet te organiseren vanwege het reeds bestaande tekort aan chauffeurs. Alternatief kan zijn een km vergoeding voor eigen vervoer door ouders, die hierom verzoeken.

In dit scenario kunnen ouders een aanvraag indienen om km vergoeding per gezin, die beoordeeld wordt voor de afstand van huisadres naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school in Roermond (ca. 10 km). De ouders betalen op basis van de verordening hiervoor een eigen bijdrage (naar rato, € 588 per jaar) die in mindering wordt gebracht op de km-vergoeding. Ouders hebben dan de mogelijkheid om de km-vergoeding in te zetten voor bekostiging van gezamenlijk vervoer bijvoorbeeld een touringcar, dit zal waarschijnlijk niet voldoende zijn om de touringcar van te betalen.

Dit scenario leidt mogelijk tot extra uitvoeringskosten door Trafficon in verband met het behandelen van de aanvragen. Er is mogelijk sprake van precedentwerking voor ouders uit andere dorpen die de voorkeur geven aan openbaar onderwijs die niet de dichtstbijzijnde openbare school is.

Advies

Het advies is om scenario 1 te volgen en geen toepassing te geven aan de hardheidsclausule.

5. Risico's

Niet bekend is of Spolt het onderwijs in Buggenum na de zomer zal continueren. Mogelijk dat de vraag om vergoeding van de vervoerskosten volgend schooljaar 2023-2024 weer gesteld gaat worden. Het ziet er naar uit dat na de zomervakantie het leerlingenaantal in Buggenum dusdanig is gedaald dat het aantal kinderen onder de opheffingsnorm zit.

De criteria in de verordening worden strikt toegepast, als dit nu niet gebeurt gaat dit vragen oproepen bij ouders die ook willen kiezen voor een verdergelegen school of een afwijzing hebben gekregen voor vervoer van hun kind naar speciaal (basis) onderwijs.

Er bestaat een risico op precedentwerking bij toekenning. Ter voorkoming hiervan moet de toepassing van de hardheidsclausule worden onderbouwd met argumenten die op deze specifieke, concrete situatie van toepassing zijn.

6. Motivering geheim / kabinet

Niet van toepassing

7. Juridisch kader

Aanvragen om leerlingenvervoer worden getoetst aan de Verordening bekostiging leerlingenvervoer 2021. In art. 26 staat een hardheidsclausule opgenomen. Het voorstel wordt op grond van het Mandaat-volmacht- en machtigingsbesluit aan het college voorgelegd omdat het een bestuurlijke afweging betreft vanwege de grote groep leerlingen die het betreft en eventueel consequenties heeft voor een overschrijding van het budget.

Er is geen juridische grondslag om een vergoeding aan Akkoord!PO te verstrekken voor het regelen van een touringcar. De verordening is alleen van toepassing op vergoeding aan ouders.

8. Financiële samenvatting

	2022	2023	2024	2025
Kostenplaats	64030103 Leerlingenvervoer			
Kostensoort	4341400 Bijdrage in vervoerskosten			
Begroting	795.000	770.000	770.000	770.000
Realisatie	823.916	8.151		
Verplichtingen				
Restant				
Kosten dit advies				
Restant	-28.916	761.849		

Toelichting:

Het huidige budget voor leerlingenvervoer wordt hoofdzakelijk bepaald door het aantal kinderen dat naar het speciaal (basis) onderwijs gaat en gebruik maakt van aangepast taxivervoer (open einde regeling). De gemeente heeft hier weinig invloed op, waarbij wij wel inzetten op het stimuleren van zelfstandig reizen met OV en fiets. Het budget leerlingenvervoer dat momenteel beschikbaar is, wordt volledig gebruikt voor deze uitgaven. In 2022 was bij de tweede raadsrapportage de verwachting dat het budget voldoende zou zijn en is niet bijgeraamd voor de NEA-index 2022 van 3,5%. Op basis van de concept rekening cijfers 2022 is er een overschrijding. Middels de eerste raadsrapportage 2023 / kadernota 2024-2027 zal beoordeeld worden in verband met de NEA indexering 2023 van 13,7% met welk bedrag het budget voor 2023 en verder bijgesteld dient te worden. Effect van indexering wordt gedekt uit de stelpost voor loon-/prijscompensatie.

Uitgaande dat gekozen wordt voor scenario 1 heeft dit voorstel geen financiële gevolgen voor Leudal.

Ingeval van scenario 2 wordt de reiskostenvergoeding per kind/gezin geschat op € 522 voor de periode maart tot en met de zomervakantie. De totale kosten bedragen dan grofweg € 15.000. Dit past niet binnen het bestaande budget en dient uit het begrotingssaldo te worden gedekt. Waarbij tevens het risico is van precedentwerking en daardoor nog hogere uitgaven dan voorzien. De hoogte valt op voorhand niet in te schatten.

Daarnaast zijn er mogelijk extra uitvoeringskosten van Trafficon vanwege het behandelen van 25-30 extra aanvragen. Dit kan niet opgevangen worden in het beschikbare budget.

9. Overige integrale afstemming

Niet van toepassing.

10. Communicatie

Openbaar:

☒ Actief:

- ☐ Informeren raad
- ☐ Ter inzage leggen voor

- ☐ Publiceren op Overheid.nl
- ☐ Plaatsen op gemeente info ViaLeudal
- ☐ Plaatsen op website
- ☐ Plaatsen op social media
- ☐ Versturen persbericht naar (lokale) media
- ☐ Plaatsen op intranet
- ☐ Overige communicatie

Communicatiestrategie:

Proactief informeren, middels een perspublicatie- deze is bijgevoegd.

Deze perspublicatie wordt gedeeld middels de gemeentelijke kanalen; website, fb en instagram. Tevens wordt deze voor openbaarmaking besluitenlijst uitgestuurd aan de media (perslijst gemeente Leudal).

11. Bijlagen

-persbericht